૩ આપો અને લો

M7T5I7

હું કિટ્ટુ છું. આ મારું ઘર છે. શું તે મોટું નથી? તેમાં ૧૦૦ ઓરડા (રૂમ) છે. તેમાંના કેટલાક ઓરડામાં રંગ કરવામાં મને મદદ કરો.

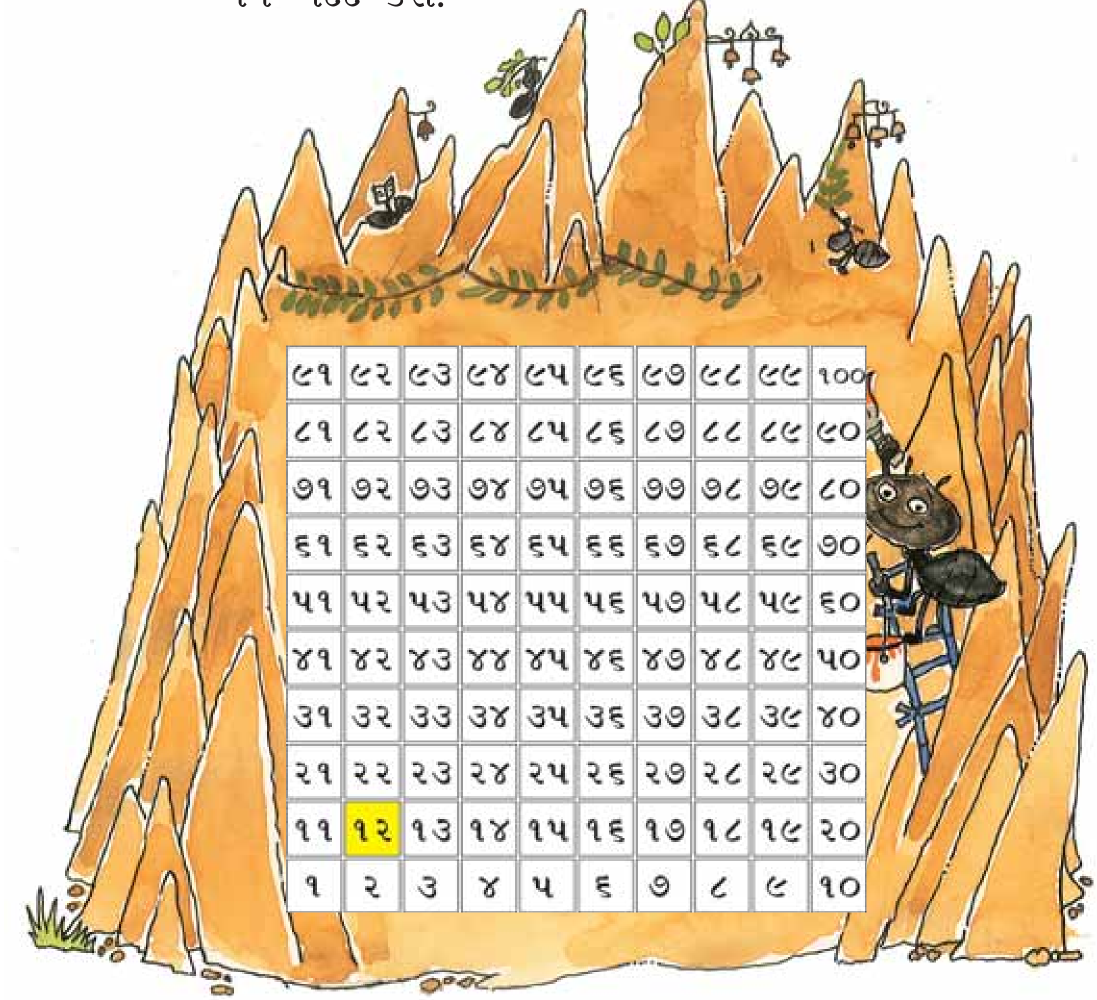

૯૧	૯૨	૯૩	૯૪	૯૫	૯૬	૯૭	૯૮	૯૯	૧૦૦
૮૧	૮૨	૮૩	૮૪	૮૫	૮૬	૮૭	૮૮	૮૯	૯૦
૭૧	૭૨	૭૩	૭૪	૭૫	૭૬	૭૭	૭૮	૭૯	૮૦
૬૧	૬૨	૬૩	૬૪	૬૫	૬૬	૬૭	૬૮	૬૯	૭૦
૫૧	૫૨	૫૩	૫૪	૫૫	૫૬	૫૭	૫૮	૫૯	૬૦
૪૧	૪૨	૪૩	૪૪	૪૫	૪૬	૪૭	૪૮	૪૯	૫૦
૩૧	૩૨	૩૩	૩૪	૩૫	૩૬	૩૭	૩૮	૩૯	૪૦
૨૧	૨૨	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯	૩૦
૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦

હું ૨ નંબરના ઓરડાથી શરૂઆત કરું છું. હું ૧૨ નંબરના ઓરડામાં પહોંચવા અને તેને રંગ કરવા માટે ૨માં ૧૦ ઉમેરું છું. ૨માં ૧૦ ઉમેરવા માટે આપણે જમણી બાજુ સીધા ૧૦ સુધી જઈ શકીએ છીએ પછી ૧૧ સુધી અને જમણી બાજુ એકપગલું (Step -સ્ટેપ)૧૨ તરફ. ૨ થી ૧૨સુધી જવાનો આ એક રસ્તો છે. આમાં કોઈ ટૂંકો રસ્તો છે? હા જરૂર! મને અનુસરો.

આપણે એક હાર સુધી કૂદકો મારી શકીએ.

૨ થી ૧૨ સુધીનો કૂદકો એ ______ પગલાં લીધાં બરાબર થાય.

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

✡ હવે ૧૪ ઉપરથી એક કૂદકો મારવાનો પ્રયત્ન કરો.

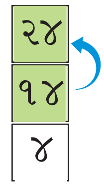

૧૪ + ૧૦ = <u>૨૪</u>

આ ઓરડો રંગો.

✡ ૨૨માંથી ૪૧ સુધી હું કેવી રીતે જઈશ?

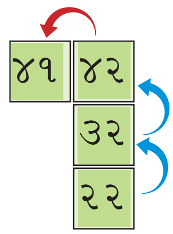

૨૨માંથી ૪૨ સુધી બે કૂદકા મારો પછી ડાબી બાજુ એક પગલું ખસો. આપણે તેને આ રીતે લખી શકીએ.

૨૨ + ૨૦ = ૪૨

૪૨ - ૧ = ૪૧

હું કુલ કેટલાં પગલાં ગયો? ____________

તમે આ રસ્તે પણ જઈ શકો.

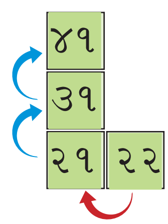

૨૨ પરથી ડાબી બાજુ ૨૧ સુધી એક પગલું ખસો. પછી બે કૂદકા ૪૧ સુધી.

૨૨ - ૧ = ૨૧

૨૧ + ૨૦ = ૪૧

કિટ્ટુના ઘર પરથી નીચેના માટે પ્રયત્ન કરો :

(૧) ૩૪થી ૧૦ ઓછા (Less than - લૅસ ધેન) એટલે ____________

(૨) ૫૩ - ૨૦ = ____________

(૩) ૩૧થી ૧૧ વધારે (More than - મૉર ધેન) એટલે ____________

(૪) ૬૬થી ૧૧ ઓછા એટલે ____________

(૫) ૬૨ + ૧૩ = ____________

(૬) ૮૯થી ૨૩ ઓછા એટલે ____________

(૭) ૧૦ અને ૪૦ વધારે એટલે ____________

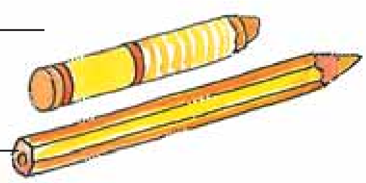

બે અંકોનાં સરવાળા (Addition – ઍડિશન) અને બાદબાકી (Subtraction – સબ્ટ્રેક્શન) કરવામાં ૧૦ × ૧૦ અંકોનો કોઠો શૈક્ષણિક સાધન તરીકે ઉપયોગી છે. આ કોઠાનો શક્ય તેટલી વાર ઉપયોગ કરીને મૌખિક રીતે આ પ્રક્રિયાનો ઉપયોગ કરવા માટે બાળકોને પ્રોત્સાહિત કરવાં જોઈએ.

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

(૮) ૨૮માં ૯ ઉમેરતાં ______________ થાય.

(૯) ૯ અને ૪૪નો સરવાળો(Sum - સમ) ______________ થાય.

(૧૦) ૯૮માંથી ૩૪ બાદ કરતાં(Reducing - રિડ્યુસીંગ) ______________થાય.

(૧૧) ૪ અને વધારાના ૩૭ ______________ થાય.

(૧૨) ૮૩માંથી ૩૫ લઈ લેતાં આપણને ______________ મળે.

મારો ખોરાક શોધો

મિત્રો! મારી પાસે તમારા માટે હજુ વધારે રસપ્રદ છે. માએ મને કહ્યું કે કેટલાક ઓરડાઓમાં ખાવાની વસ્તુઓ છે. તે ઓરડાઓના નંબર શોધવામાં મને મદદ કરો. મારા ઘરમાં તેમની નિશાની કરો. જુઓ તમને શું મળે છે?

W7I3T1

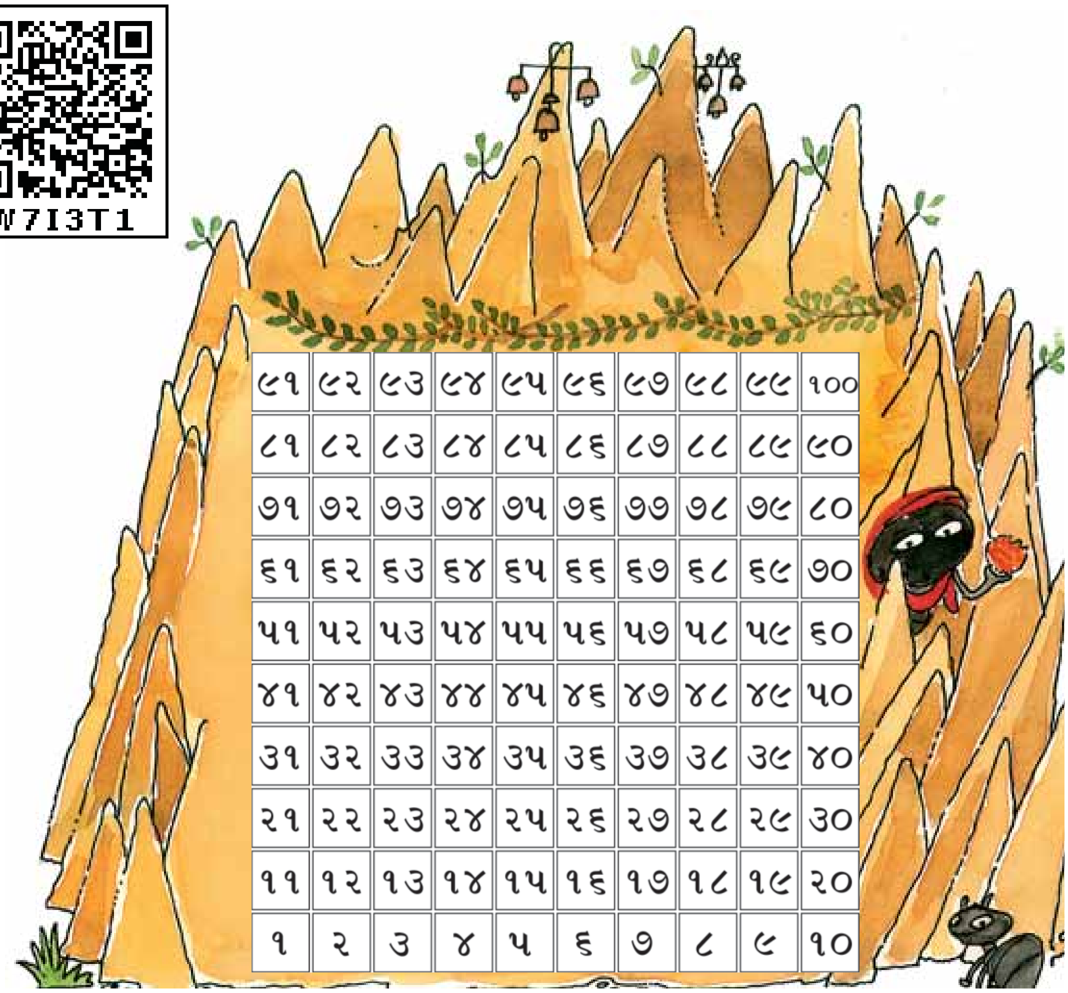

૯૧	૯૨	૯૩	૯૪	૯૫	૯૬	૯૭	૯૮	૯૯	૧૦૦
૮૧	૮૨	૮૩	૮૪	૮૫	૮૬	૮૭	૮૮	૮૯	૯૦
૭૧	૭૨	૭૩	૭૪	૭૫	૭૬	૭૭	૭૮	૭૯	૮૦
૬૧	૬૨	૬૩	૬૪	૬૫	૬૬	૬૭	૬૮	૬૯	૭૦
૫૧	૫૨	૫૩	૫૪	૫૫	૫૬	૫૭	૫૮	૫૯	૬૦
૪૧	૪૨	૪૩	૪૪	૪૫	૪૬	૪૭	૪૮	૪૯	૫૦
૩૧	૩૨	૩૩	૩૪	૩૫	૩૬	૩૭	૩૮	૩૯	૪૦
૨૧	૨૨	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯	૩૦
૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

ઉદાહરણ તરીકે, ૪૭ = ૩૭ + ૧૦

૩૭ + ૯ = ☐

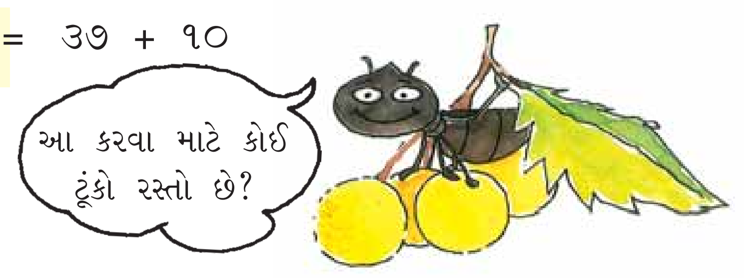

૬૫ – ૩૦ = ☐

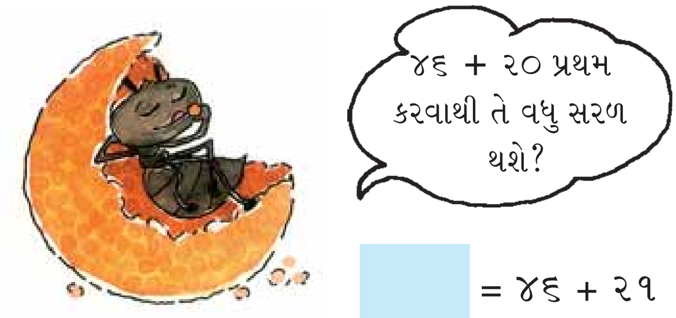

☐ = ૪૬ + ૨૧

☐ = ૮૭ – ૩૦

૬૬ – ☐ = ૧૧

૩૬ = ☐ + ૯

૪૫ + ☐ = ૯૯

૪૦ + ☐ = ૭૬

☐ + ૨૬ = ૭૫

૯૮ = ☐ + ૫૦

☐ – ૨૧ = ૩૫

૫૭ – ☐ = ૨૦

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

સરવાળો સહેલો બન્યો

અનિશાએ ૩૭ રૂપિયાનાં સફરજન ખરીદ્યાં. રાજાએ ૨૧ રૂપિયાનાં કેળાં ખરીદ્યાં.

ફળ વેચનાર સ્ત્રીએ કહ્યું,

૩૭ એટલે ૩૦ + ૭ છે.

૨૧ એટલે ૨૦ + ૧ છે.

તેથી ૩૭ અને ૨૧ મળીને ૫૮ થાય છે.

ચાલો, આપણે પણ પ્રયત્ન કરીએ. આ સરવાળો જુઓ.

૨૬ + ૪૩

૨૦ + ૬ + ૪૦ + ૩

૨૦ + ૪૦ + ૬ + ૩

૬૦ + ૯

૬૯

જવાબ ૬૯ છે.

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

✡ **હવે કહો કે તમે એને બીજી રીતે કરી શકશો?**

૩૩ + ૫૬ = ૩૦ + ૩ + ૫૦ + ૬

= ૮૦ + ૩ + ૬

= ૮૦ + ૯ = ૮૯

જુઓ કે તમે આ સરવાળા તે જ રીતે કરી શકશો.

૩૭ + ૨૨ = ૩૦ + ૭ + ૨૦ + ૨

= ___ + ___ + ___

= ___ + ___ = ___

૭૩ + ૨૪ = ___ + ___ + ___ + ___

= ___ + ___ + ___

= ___ + ___ = ___

કેરી-મરચાની રમત

પાસાં(Dice–ડાયસ)ની જોડીને ફેંકો અને બંને પાસાંની સપાટીપર મળતાંઅંકોનો સરવાળોકરીને આગળ વધો. દરેક ખેલાડી માટે અલગ-અલગ રંગનાંબટન લો. પાનાની કિનારી પર રમો. જો તમેકેરી પર પહોંચો છો તો તમે આગળ (+) વધી શકશો. જો તમે મરચાં પર પગ મૂક્યો તો તમારે પાછળ (-) જવું પડશે. જુઓ, કોણ પહેલા ઘેરપહોંચે છે.

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

૫૬ + ૨૧ = ☐ + ☐ + ☐ + ☐

= ☐ + ☐ + ☐

= ☐ + ☐ = ☐

૫૬ + ૨૧ = ૫૬ + ૨૦ + ૧

= ૫૭ + ૨૦

= ૭૭

વાહ!
હું આ રીતે પણ કરી શકું.

હવે તમારા મગજમાં પગથિયાં નક્કી કરી રાખો.
ખાનાઓમાં સીધા જવાબ લખી નાખો.

૩૩ + ૪૨ = ☐	☐ = ૩૩ + ૨૭	૫૫ + ૨૫ = ☐
૧૯ + ૬૧ = ☐	☐ = ૩૪ + ૬૩	૬૭ + ૨૫ = ☐
☐ = ૪૮ + ૪૨	☐ = ૫૩ + ૬૪	૭૨ + ૫૬ = ☐

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

ચાલો, હું તમને વાર્તા કહું...

Q8F1B5

એક વખત સિંહનું એ બચ્ચું જંગલમાં રસ્તો ભૂલી ગયું. તે રડવા લાગ્યું અને ‘‘મા, મા’’ એમ બૂમો પાડવા લાગ્યું. એક વૃદ્ધ હરણને તેના પર દયા આવી, તે તેને પોતાના ઘેર લઈ ગયું. પરંતુ બીજું હરણ ખરેખર ખૂબ જ ગભરાઈ ગયું. તેના બીજા મિત્રો સસલાં, ખિસકોલીઓ અને પક્ષીઓ પણ ગભરાઈ ગયાં. આપણી વચ્ચે સિંહ! અરે ના ના! તે આપણાં બચ્ચાંઓને ભરખી જશે (ખાઈ જશે). વૃદ્ધ હરણે કહ્યું, ગભરાશો નહિ. હું તેને આ બાબતમાં ચેતવણી આપીશ. સવારમાં સિંહના બચ્ચાએ બધાનો આભાર માન્યો અને તેને જવાનું શરૂ કર્યું. પરંતુ એક સસલાએ કહ્યું - ઊભા રહો, તે આ રીતે જઈ શકે નહિ! તેણે કોઈ શરારત કરી છે કે નહિ તે જોવા મને ગણતરી કરવા દો. આપણે કુલ ૨૪૦ હોવાં જોઈએ. ચાલો ગણીએ.

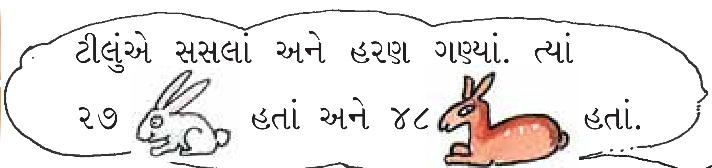

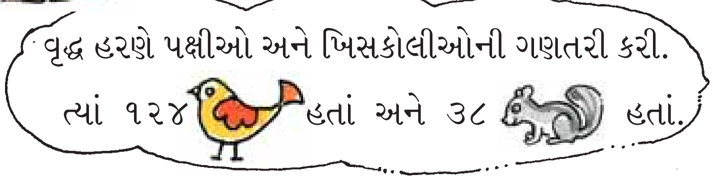

સંખ્યાની રમતના પ્રકરણમાં બાળકોએ ટોકન કાર્ડ બનાવ્યા હશે. લેખિતમાં સરવાળાની ગણતરી કરાવતાં પહેલાં ટોકન કાર્ડનો મહાવરો કરાવવો.

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

✡ ચાલો સરવાળો કરીએ અને કેટલાં હરણ અને સસલાં છે તે શોધીએ...

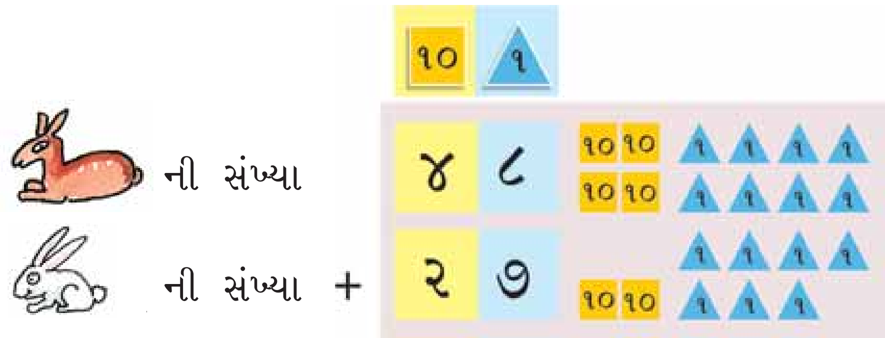

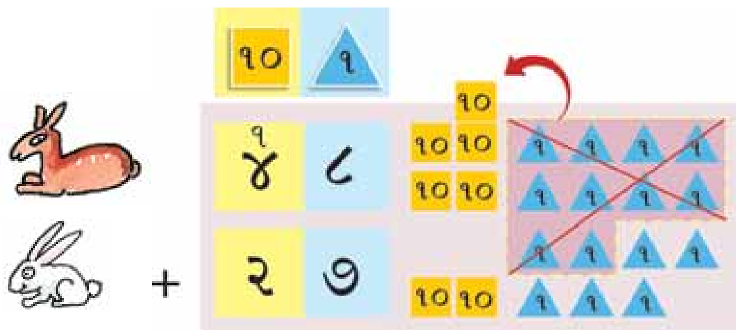

૫ બધા ૧ ને ભેગા કરતાં આપણને ૧૫ ૧ મળે છે.

દસ ૧ ભેગા મળીને એક ૧૦ બનાવે છે.

હવે આપણી પાસે પાંચ ૧ વધે છે.

૭ ૫ બધા ૧૦ ને ભેગા કરતાં આપણને સાત ૧૦ મળે છે.

ની અને ની કુલ (Total-ટોટલ) સંખ્યા = ૭૫

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

✡ તેવી જ રીતે આપણે પક્ષીઓની સંખ્યા અને ખિસકોલીઓની સંખ્યાનો સરવાળો કરીએ.

પહેલાં બધા ૧ ને ભેગા કરી તેમનું જૂથ બનાવો.

		૧૦૦	૧૦	૧
ની સંખ્યા		૧	૨	૪
ની સંખ્યા	+		૩	૮
		૧	૬	૨

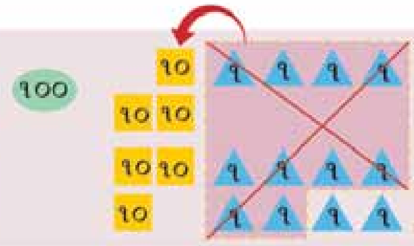

હવે બધા ૧૦ ને ભેગા કરીએ અને છેલ્લે ૧૦૦ ને, તો આપણને મળશે....

૧૦૦ ૧૦ ૧૦ ૧૦ ૧૦ ૧૦ ૧૦ ૧ ૧

તેથી પક્ષીઓ અને ખિસકોલીઓ ભેગા મળીને ૧૬૨ હતાં અને હરણ અને સસલાં ૭૫ હતાં.

વૃદ્ધ હરણે કહ્યું, આપણે ૨૪૦ની સંખ્યામાં હતાં. હવે બધાં મળીને આપણે કેટલાં છીએ?

હવે, તમે કલ્પના કરી શકશો? સિંહનું બચ્ચું ઘરે પાછું જઈ શકશે? સિંહના બચ્ચાએ કોઈ પ્રાણીને ખાધું છે?

આ શોધવા માટે, નીચે આપેલ ખાનાઓમાં સરવાળો કરો.

		૧૦૦	૧૦	૧
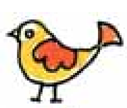 અને ની સંખ્યા				
અને ની સંખ્યા	+			

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

બલ્બ (વીજળીના ગોળા) કેટલા(How many-હાઉમેની) છે?

૧. એક કારખાનામાં પ્રથમ દિવસે ૨૭૦ બલ્બ બન્યા. બીજા દિવસે ત્યાં ૧૨૩ બલ્બ બન્યા,
તો કારખાનામાં કુલ કેટલા બલ્બ બન્યા?

પ્રથમ દિવસે ૨૭૦ બલ્બ

બીજા દિવસે ૧૨૩ બલ્બ

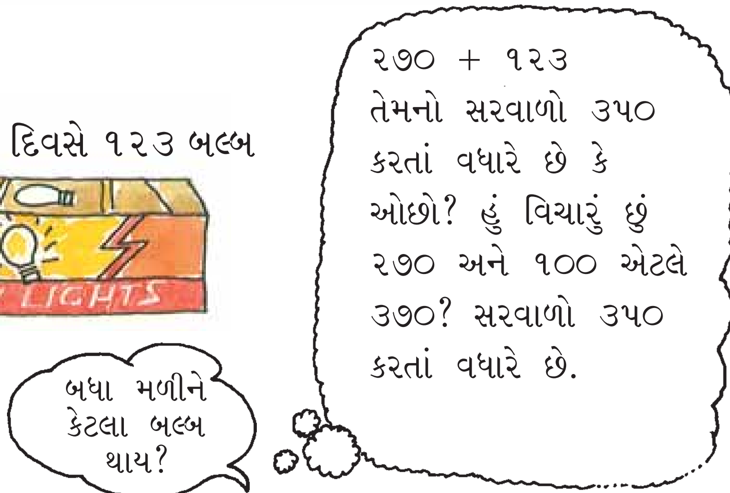

ઉકેલ :

	૧૦૦	૧૦	૧
પ્રથમ દિવસે બનાવેલ બલ્બની સંખ્યા	૨	૭	૦
બીજા દિવસે બનાવેલ + બલ્બની સંખ્યા	૧	૨	૩
સરવાળો	૩	૯	૩

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

૨ દુકાનદાર રફી પાસે ૧૫૩ મીણબત્તી હતી. પારસે બીજી વધારે ૨૩૭ મીણબત્તી આપી. હવે રફી પાસે કુલ કેટલી મીણબત્તી થઈ?

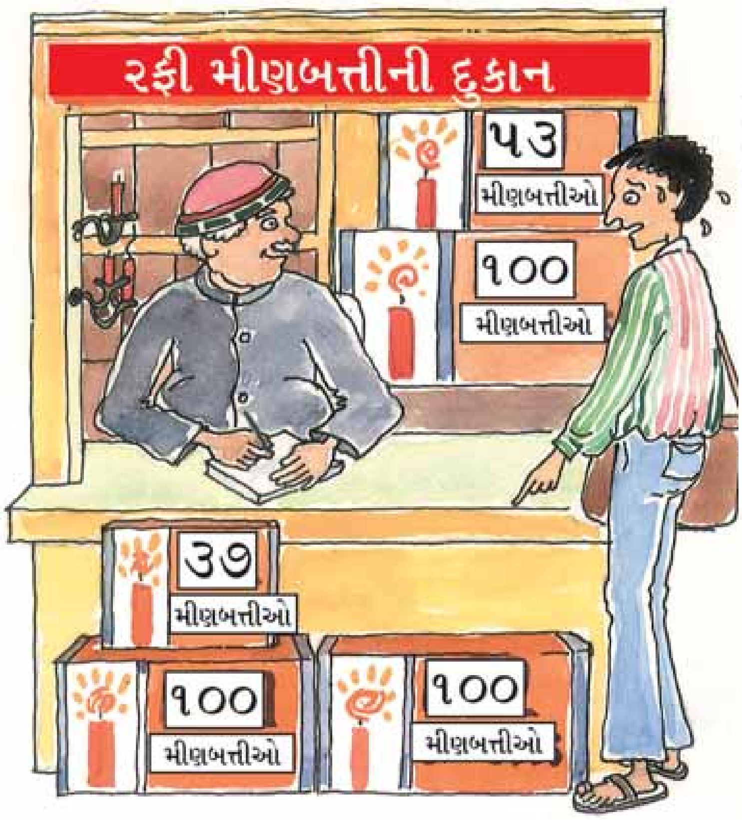

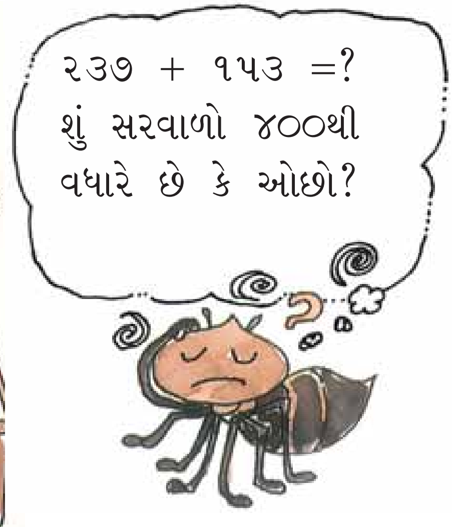

ઉકેલ :

	૧૦૦	૧૦	૧
	૨	૩	૭
+	૧	૫	૩
સરવાળો			

આ રીતે નીચે આપેલ વાર્તા-કોયડાઓ (Story-problems - સ્ટોરી પ્રોબ્લેમ્સ) ઉકેલો. દરેક કોયડો વાંચો અને તમારા શબ્દોમાં તેને ગોઠવો. જવાબ લખતા પહેલાં તેના વિશેનું અનુમાન કરો.

(૧) ટ્રેનના એક ડબામાં ૧૩૨ લોકો બેઠાં છે. બીજા ડબામાં ૧૨૯ લોકો બેઠાં છે, તો એકંદરે બંને ડબામાં થઈને કુલ કેટલાં લોકો બેઠાં છે?

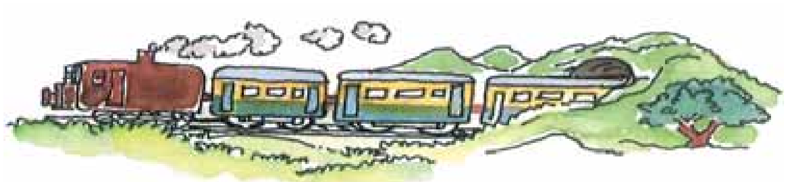

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

(૨) સોનુએ ૧૩૮ કાંકરા મેળવ્યા.
કરીમે ૪૪ કાંકરા મેળવ્યા,
તો હવે તેમણે કુલ કેટલા કાંકરા મેળવ્યા?

	૧૦૦	૧૦	૧
	૧	૩	૮
+		૪	૪

(૩) શિક્ષકે પોતાની શાળામાં વિદ્યાર્થીઓને કયાં ફળો ગમે છે તેની નોંધ રાખી. તેમને જે વિગતો મળી તે આ પ્રમાણે છે :

વિદ્યાર્થીઓ	નારંગી	કેરી	કુલ
છોકરીઓ	૧૩૬	૨૪૦	
છોકરાઓ	૧૨૮	૨૪૩	
કુલ			

શોધો :

(૧) શાળામાં કેટલાં બાળકોને નારંગી ગમે છે?
(૨) શાળામાં કેટલાં બાળકોને કેરી ગમે છે?
(૩) શાળામાં બધા મળીને કુલ કેટલા વિદ્યાર્થીઓ છે?
(૪) છોકરીઓની સંખ્યા ૩૫૦ કરતાં વધારે છે કે ઓછી?

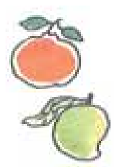

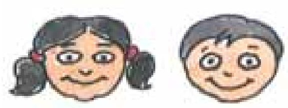

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

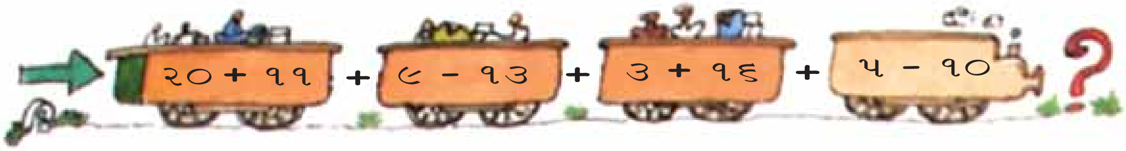

મહાવરાનો સમય

(અ) (૧) ૩૪૫ + ૫૨ (૪) ૬૪૩ + ૩૪૫

(૨) ૪૯૨ + ૨૯ (૫) ૭૫૦ + ૨૧૯

(૩) ૨૪૫ + ૯૩

(બ)

૩૧૯	૩૦૪	૩૬૩
+ ૩૨૩	+ ૪૦૬	+ ૪૫૬
૪૨૭	૬૮૪	
+ ૨૪૮	+ ૨૩૨	

કોયડો

સરવાળો છે પાક્કો દોસ્ત મારો,
થાય ના કદી ઝગડો અમારો,
મને ગણી એને બોલાવો,
તપાસો કે, છું હું સાચો?

મગજ કસવાની રમત

બે મિત્રો આ રમત રમે છે. તમે દરેક બસ તરફ જુઓ. કેટલાક માણસો ચડે છે (+) અને કેટલાક માણસો ઊતરે છે (–). અંતે કેટલા માણસો રહે છે? તમારા મનમાં ઉકેલ મેળવો! તમારા જવાબની ચર્ચા કરો. જે સૌપ્રથમ સાચો જવાબ આપે છે તે મિત્રને કેટલાક અંક (Point - પોઈન્ટ) મળે છે. તમારા અંકોની યાદી બનાવો. સરવાળો કરીને નક્કી કરો કે કોણ જીત્યું?

૫ - અંક જીતો

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

૫ - અંક જીતો

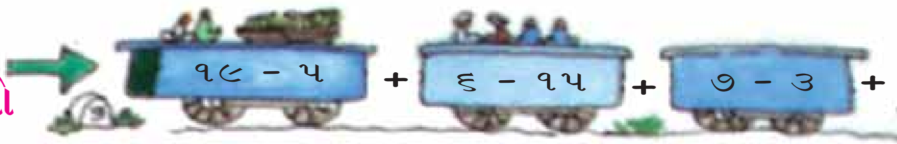

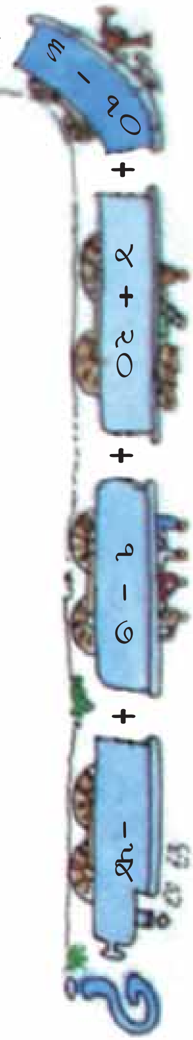

સંખ્યાઓને લખવા માટેના ચાર જુદા-જુદા રસ્તા શોધી કાઢો.

૫૯	૭૮	૮૩
૫૦ + ૯	+	+
૩૦ + ૨૯	+	+ ૪૩
૧૯ + ૪૦	૩૦ +	+
૫૯ + ૦	+	+

૯૯	૧૦૨	૧૬૮
+	+	+
+ ૩૯	+	+
+	+	+ ૬૮
+	+ ૫૦	+

૫ - અંક જીતો

તમે આ કોયડો ઉકેલી શકશો?

વર્તુળોમાં ૧,૨,૩,૪,૫ અને ૬ સંખ્યાઓ એવી રીતે લખો કે આકૃતિની દરેક બાજુએ લખેલા અંકોનો સરવાળો ૧૨ થાય.

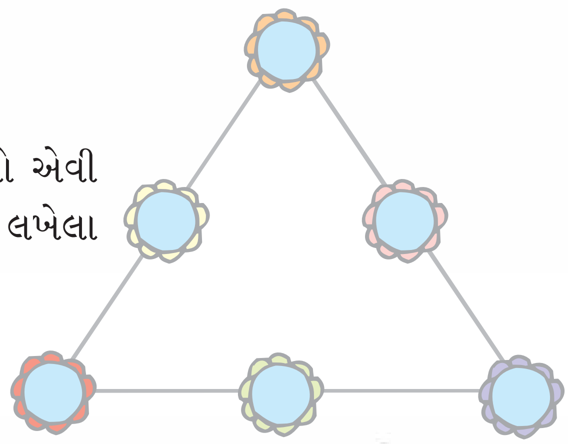

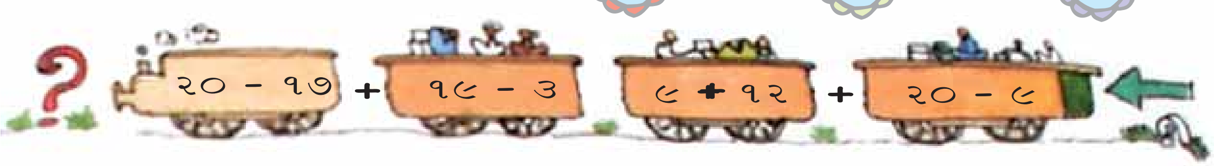

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

મોહનની બૅગ શોધો.

બધા સરવાળા મૌખિક(Oral-ઓરલ)રીતે કરો.

(૧) ૭૫ + ૨૦ =	૯૫	(૭) ૬૭૦ + ૧૨૦ =	
(૨) ૯૦ + ૬૦ =	૧૫૦	(૮) ૩૮૦ + ૨૧૦ =	
(૩) ૨૫ + ૩૦ + ૩ =		(૯) ૨૦૫ + ૬૫૦ =	
(૪) ૯ + ૪૦ + ૩૧ =		(૧૦)૧૨૮ + ૬૦૦ =	
(૫) ૫૦૦ + ૨૦૦ =		(૧૧)૧૫૦ + ૬૯ =	
(૬) ૪૦૦ + ૩૫૦ =		(૧૨)૩૭ + ૪૬ + ૩ =	

મોહનની બૅગ શોધો અને તમારો જવાબ ચકાસો.

બાજુનાં ખાનાઓમાં લખેલી સંખ્યાઓ કે જે જવાબો છે, તેને જોડતી લીટી દોરો.

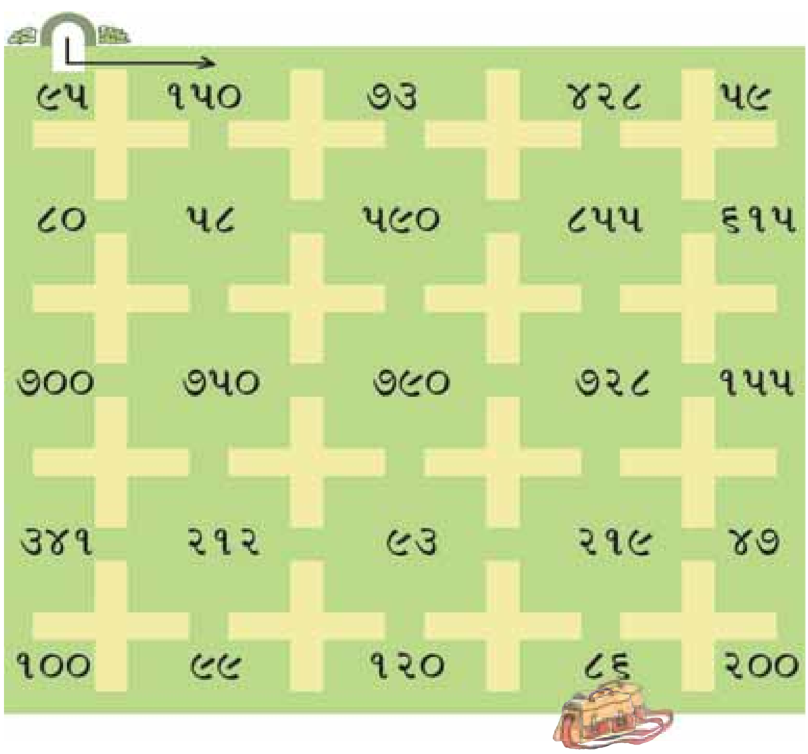

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

કાર્ડની રમત

એક દિવસ બંસરી અને ગોપુ રમતાં હતાં. બંસરીએ સંખ્યા લખેલાં ત્રણ કાર્ડ ગોપુને આપ્યાં. તેણે તે કાર્ડને બે રીતે ગોઠવ્યાં.

બંસરીએ તેને આ રીતે ગોઠવ્યાં :

૧૫૦	–	૩૦	=	૧૨૦

૧૨૦	+	૩૦	=	૧૫૦
૩૦	+	૧૨૦	=	૧૫૦

શું આ રસપ્રદ નથી?

તમે પણ આ રીતે રમી શકો. અહીં તમારા માટે કાર્ડ તૈયાર છે. જોડકાં ગોઠવો. કાર્ડ સાચાં ખાનાઓમાં મૂકો.

(૧) ૫૦ ૭૦ ૨૦

	+		=	
	+		=	

૫૦ ૨૦ ૭૦

	–		=	
	–		=	

(૨) ૩૦ ૪૨ ૧૨

	+		=	
	+		=	

૩૦ ૪૨ ૧૨

	–		=	
	–		=	

J1C6Z4

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in